

Utkast til hørings svar kirkelig organisering med utgangspunkt i Demokrati/menighetsmodellen.

ALLE SVAR MÅ FYLLES UT I ELEKTRONISK SVARSKJEMA av en person:

<https://surveys.analyzer.com?pid=dimb3n6f> - Alle kan svare på høringen.

Hørings spørsmål 1-3 besvares av den enkelte høringsinstans.

Del 1. Etablering av prostifellesråd og daglig ledelse

• Om etablering av prostifellesråd som arbeidsgiverorgan

Hørings spørsmål 4: Hva er fordeler og muligheter med å etablere felles kirkelig organ på et justert prostinivå der dette prostifellesrådet skal være arbeidsgiverorgan for alle de som arbeider lokalt? [Fritekst]

- Svar: Det er en fordel at alle har felles arbeidsgiver.

05. Hva er ulemper og risikoer med å etablere felles kirkelig organ på prostinivå der dette prostifellesrådet skal være arbeidsgiverorgan for alle de som arbeider lokalt? [Fritekst]

- Svar: Vi vil få store enheter som krever enda mer administrasjon enn i dagens kirke. Den enkelte menighet og menighetsråd vil få liten påvirkning på egen virksomhet da de bare vil ha en representant i prostifellesrådet. Dette vil svekke de frivilliges initiativ og interesse for å gjøre en innsats i egen menighet og i kirken generelt. Vi vil få stor avstand mellom den enkelte kommune og de fleste prostifellesråd. Det vil trolig føre til mindre tilskudd over tid.

06. Hvilke tiltak kan iverksettes for å redusere eventuelle uheldige konsekvenser ved å etablere kommuneoverskridende prostifellesråd? [Fritekst]

- Svar: For å motvirke de uheldige konsekvensene som er nevnt i svaret til spørsmål 5, er det etter vårt skjønn viktig å la den enkelte menighet være herre i eget hus. Bla ved at de ansetter og er arbeidsgiver for alle menighetens ansatte. Ved At menigheten er herre i eget hus, vil gjøre at det er en hensikt å være med å lede menigheten. Mange flere vil få reell innflytelse i kirken, og den enkelte menighet har mulighet til å utforme og utfolde sin lokale egenart innenfor Den norske kirkes ramme. Dette er samtidig en mer sårbar modell, der vi vil ha bruk for et kompetent presteskap og biskoper som oppmuntrer og støtter både ansatte og frivillige, særlig i de menighetene som sliter. Denne modellen vil også gi rom for, og i større grad enn nå, ha bruk for de medlemmer i menigheten som driver små og store bedrifter. Dette vil gi mindre behov for administrasjon regionalt og nasjonalt i kirken, mens menighetens administrasjon vil styrkes. Denne modellen vil styrke felleskapet mellom ansatte og frivillige, da menigheten kan søke etter ansatte som vil arbeide for målene menigheten har satt, og den vil ligge til rette for et stort og godt samarbeide med kommunen.

07. Andre innspill eller synspunkter på det å etablere prostifellesråd som felles arbeidsgiverorgan for alle de som arbeider lokalt i kirken, og til erstatning for dagens kirkelige fellesråd?

Svar: Ved at menigheten er arbeidsgiver selv, gis det mulighet til at alle mulige konflikter kan løses lokalt på et tidlig stadium, og en kan i stor grad unngå konflikter ved å ansette en stab som går godt sammen og som samstemmer med menighetens mål og drømmer.

08. Hvilken modell for arbeidsgiverorganisering er å anbefale?

[Modell 1 / Modell 2 / Modell 3] Begrunn hvorfor og spesifiser gjerne hvilke mål dere har lagt mest vekt på (se rapportens avsnitt 2.3 og kapittel 9) i fritekst]

Svar: Vi ønsker at ansettelser av menighetens arbeidere skal skje så nær brukerne som mulig. Derfor ønsker vi at menighetsrådet, evt med menighetsmøtets samtykke eller uttalelse, skal ansette, slik det foregår for eksempel i Den danske folkekirken. Med erfaringene fra Den danske folkekirken vil vi også anbefale at menigheten er arbeidsgiver for sine ansatte.

09. Har høringsinstansen synspunkter på hvordan tilsettinger bør foregå?

Svar: Dette spørsmålet må det enkelte menighetsråd ta stilling til selv. Her kan vi se for oss flere modeller. Fra det praktiseres i Den danske folkekirken der menighetsrådet ansetter prestene og hos oss; at MR også er arbeidsgiver, til at flere menighetsråd går sammen om å ansette og være arbeidsgiver for sine ansatte.

10. I dagens modell er det to arbeidsgiverlinjer og Kirkemøtet har vedtatt mål om en felles arbeidsgiverlinje. Kirkerådet ønsker å høre følgende:

A. Finnes det en bedre modell for å nå målet om én arbeidsgiverlinje enn modellene som er presentert i denne høringen? [Ja / Nei / Hvis ja, begrunn svaret]

Svar: Vi tror at demokrati/menighetsmodellen er en langt bedre modell i forhold til de foreslåtte. Denne modellen vil henge mye bedre sammen lokalt, regionalt og nasjonalt enn både nåværende struktur og prostifellesrådsmodellen. Dette fordi Demokrati modellen foreslår at Kirkemøtet avholdes hvert 3. år, og at delegatene er utsendinger fra menighetene og ikke mennesker som er valgt helt uavhengig av menighetene, slik som nå. Prostene foreslås å velges på åremål blant prostiets prester, og biskopene vil få en mer veiledende funksjon. På denne måten vil vi unngå at bispedømmene og også Kirkes nasjonale administrasjon driver sin «egen virksomhet» løsrevet fra menighetene i kirken. Målet om at alle som arbeider sammen vil ha samme arbeidsgiver vil bli oppnådd. Det vil også bli mulig for den enkelte menighet å ha en strategisk ledelse noe de andre modellene vanskeliggjør. Fordi det alltid vil være noen utenfor menighetene som lager strategi, og anviser ansatte til menighetene. Ansatte som går godt sammen vil være et godt utgangspunkt for en arbeidsplass med god arbeidsledelse.

B. Ønsker dere å opprettholde dagens ordning med to arbeidsgiverlinjer, med eventuelle justeringer, på tross av Kirkemøtets vedtak om én arbeidsgiverlinje? [Ja / Nei / Hvis ja, begrunn svaret]

Svar: Nei

C. Daglig ledelse i prostifellesrådet

11. Utvalget har lagt vekt på ulike hensyn ved anbefaling av modell for daglig ledelse. Momenter som har vært vektlagt er bl.a. om modellen gir økt mulighet for strategisk ledelse av kirkens virksomhet lokalt og om modellen bidrar til målet om å være en attraktiv arbeidsplass med god ledelse. Sett hen til disse momentene og deres erfaringer: Hvilken modell for daglig ledelse er i sum å foretrekke? [Modell 1 / Modell 2 / Modell 3] [Begrunn hvorfor og spesifiser gjerne hvilke mål dere har lagt mest vekt på (se rapportens avsnitt 2.3 og kapittel 9) [Fritekst]]

Svar: Kirken er et trossamfunn. Derfor er det viktig at det er en med teologisk kompetanse som utøver daglig ledelse og er arbeidsgivers representant i det daglige. Disse oppgavene må derfor tillegges soknepresten. Dette betyr ikke at soknepresten skal gjøre alt selv, men den enkelte sokneprest i samarbeid med menighetsrådet kan delegerer dette ansvaret til andre i staben. Menighetenes administrasjon må styrkes, men ikke på bekostning av menighetens åndelig kall og fokus. Presten må også få dette aspektet inn i sin utdanning og kursing til et godt kompetansenivå. Særlig de små menighetene bør nytte seg av forskjellige organisasjoner som KA og Knif, hvis de ikke innehar medlemmer med arbeidsgiver kompetanse i menighetsrådet. Om det ikke er soknepresten som utfører daglig ledelse i soknet, bør alltid soknepresten ha siste ordet i saker som omhandler daglige prioriteringer og økonomi i soknet.

12. Finnes det andre og bedre modeller for daglig ledelse som er å foretrekke? [Forklar hvilke(n) og hvordan foreslått modell på en bedre måte svarer ut målene for arbeidet [Fritekst]]

Svar: Se svarene over.

13. Hvilke nasjonale krav til kvalifikasjoner bør stilles til den daglige lederen? [Alternativ 1: Det er tilstrekkelig at daglig leder er medlem og har et engasjement for kirkens budskap / Alternativ 2: Det må stilles nasjonale krav i tillegg til de som er oppstilt i alternativ 1. [Spesifiser i fritekst]. / Har de andre synspunkter på nasjonale krav [Fritekst]]

Svar: Soknepresten bør være menighetens daglige leder.

14. Müller-Nilssen-utvalget har benyttet begrepene «kirkeverge» og «prost», men poengtert at disse kan få nytt innhold og nye titler. Gitt at innholdet vil bli noe endret, bør disse titlene videreføres i ny organisering, eller bør de endres? [Titlene bør ikke endres / Titlene bør endres / begrunn og spesifiser eventuelt forslag]

Svar: Vi bør ikke videreføre kirkeverge tittelen knyttet til menighetene. Kirkevergen bør ha ansvar for den praktiske gravplassforvaltningen og kirkebyggene, hvis menighetsrådet ønsker dette.

Del 2. Oppgaver og ansvar på de ulike nivåene

3. Biskopens rolle

15. Gitt at arbeidsgiveroppgavene blir samlet i prostifellesrådet, hva bør gjøres for å styrke biskopenes tilsynsansvar overfor sokn, ansatte og råd? [Fritekst]

Svar: Biskopen bør besøke menighetene oftere enn nå. Kanskje over kortere tidsrom.

Alt etter hva slags arbeidsgivermodell som velges, hva slags virkemidler bør biskopen ha for å ivareta sin leder- og tilsynsrolle? [Fritekst]

Svar: Biskopen kan fremdeles nekte å ordinere/vigse medarbeider, og det biskopen uttaler vil ha vekt. Utover dette bør ikke biskopen ha noen virkemidler.

16. Gitt at arbeidsgivermodell 2 velges der de som arbeider lokalt blir ansatt i RDNK, bør biskopen ha et selvstendig arbeidsgiveransvar, eller bør biskopens tilsynsrolle frikobles fra arbeidsgiveransvaret? [Biskopen bør ha et selvstendig arbeidsgiveransvar / Biskopens tilsynsrolle bør frikobles fra biskopens selvstendige arbeidsgiveransvar / Begrunnelse i fritekst]

Svar: Biskopen bør ikke ha arbeidsgiveransvar for de ansatte i menighetene, kun for ansatte på eget kontor.

17. Hva slags oppgaver mener høringsinstansen det er viktig at biskopen ivaretar? [Fritekst]

Svar: Biskopen bør ha en veiledende, opplærende og oppmuntrende oppgave. Biskopen bør også ha ansvar for å inspirere til menighetsplanting og hjelpe der menighetene sliter. Biskopen bør ha et særlig ansvar for at Den norske kirke forblir en landsdekkende kirke.

18. Er høringsinstansen enig eller uenig i følgende tiltak? [Helt uenig/litt uenig/verken eller/litt enig/Helt enig. Begrunn [Fritekst]]

Svar: Biskopen bør ha en begrenset, kompetent stab, enten med flere rådgivere i deltidsstillinger eller totalt 3 hele stillinger i tillegg til biskopen selv. Korte visitaser bør vektlegges. I den Anglikanske kirke ser biskopene det som en prioritert oppgave å kanalisere ressurser til der de «ser Gud arbeide». Kanskje dette kunne være en ide også for vår kirkens biskoper.

04. Bispedømmerådenes oppgaver

19. Hva bør være de sentrale oppgavene for bispedømmerådet? [Fritekst]

Svar: Det bør være opptil den enkelte biskop om han ønsker et bispedømmeråd ved sin side. Den enkelte biskop kan fritt velge hvem som skal sitte i bispedømmerådet. Bispedømmerådets oppgave må være å gi råd til biskopen og støtte biskopen i tjenesten.

05. Oppgaver og ansvar for nytt folkevalgt organ – prostifellesrådet

20. Bør prostifellesrådet ha en formålsbestemmelse som foreslått? [Ja / Nei. Hvis nei, spesifiser hva som ønskes endret]

Svar: Ja. I tillegg må det legges til at den enkelte menighet har vetorett overfor beslutninger som gjelder dem.

21. Müller-Nilssen-utvalget har brukt «prostifellesråd» som navn på nytt folkevalgt organ. Er dette et godt navn, eller er det andre forslag? [Ja / Nei, spesifiser / Ingen formening]

Svar: Denne modellen har vært tatt opp og forlatt tidligere av Kirkemøtet. Da under navnet «Storfellesrådsmodellen». Navnet er greit nok og beskrivende for forslaget.

06. Oppgaver og ansvar for menighetsrådet

22. Bør menighetsrådet få et ansvar for gjennomføring av gudstjenester og kirkelige handlinger, dvs. det ansvaret som ikke er begrenset av biskopens forordning, Kirkemøtets liturgiske bestemmelser og prestenes selvstendighet gitt av ordinasjonen? [Ja / Nei / Begrunn i fritekst]

Svar: Ja. Menighetsrådet med godkjennelse av menighetsmøtet kan avholde flere enn de forordnede gudstjenester og må selv godkjenne menighetens liturgier. Dette begrunnes i det allmenne prestedømme.

23. Bør menighetsrådets rolle i tilsettinger av de som arbeider i soknet tydeliggjøres og nedfelles i kirkeordningene eller i annet kirkelig regelverk?

[Ja. Hvis ja, spesifiser hva og hvorfor. Nei. Hvis nei, spesifisere hvorfor].

Svar: Ja. Som beskrevet over mener vi den eneste farbare vei er at menighetsrådet både ansetter og er arbeidsgiver for sine ansatte. Alle andre modeller fører til mindre engasjement i kirken som bevirker at vi ikke klarer å opprettholde en landsdekkende kirke.

24. Er det oppgaver i dag som gjøres av fellesrådet som heller bør ligge til menighetsrådet? Og motsatt: Oppgaver som i dag ligger til menighetsrådene som bør ligge hos prostifellesrådet? [Spesifiser i stikkordsform]

Svar: Vi mener at fellesrådets oppgaver må tilbakeføres til menighetsrådet.

07. Prostimøte

25. Er det tjenlig å opprette et årlig prostimøte?
[Ja, som et rådgivende organ for prostifellesrådet innenfor bl.a. strategi og satsninger i prostiet / Ja, som et organ med formell myndighet som vedtar rammebudsjett, godkjenner årsmelding og regnskap / Nei. Hvis nei, mulig å spesifisere hvorfor.]

Svar: Det må være opptil det enkelte prosti og vurdere det fortløpende.

Del 3. Kirkelig demokrati, valg og sammensetning

Trossamfunnslovens kapittel 3 har som formål å legge til rette for at Den norske kirke forblir en landsdekkende og demokratisk evangelisk-luthersk folkekirke. Dette er i overenstemmelse med Den norske kirkes selvsforståelse, slik den er uttrykt av Kirkemøtet. Ethvert medlem i Den norske kirke som fyller 15 år innen utgangen av valgåret, har stemmerett ved kirkelige valg. I denne delen er spørsmål knyttet til kirkelig demokrati, valgordninger og kirkelige organers sammensetning samlet.

08. Menighetsrådet og prostifellesrådet

26. Utvalget har vurdert hvordan prostifellesrådet bør velges, og foreslår at prostifellesrådet velges av menighetsrådene. Er høringsinstansen enig i dette? [Enig. Begrunn / Uenig. Begrunn / Andre forslag [Fritekst]]

Svar: ENIG

27. Utvalget foreslår én representant fra hvert menighetsråd i prostifellesrådet. Enig? [Enig / Uenig. Hvis uenig, spesifiser endring]

Svar: ENIG

28. Bør det være kommunal representasjon i prostifellesrådet?
[Ja, med full stemmerett / Ja, med møte- og talerett / Nei / Eventuell fritekstkommentar]
Svar: ja, med møte- og talerett. I Demokratimodellen bør kommunen få referat og bli invitert for eksempel en gang i året for orientering om menighetsarbeidet ellers mener vi det må være opptil det enkelte menighetsråd. Menighetene har ingen representanter i kommunestyret, så det er kanskje ikke så naturlig omvendt heller, selv om stat og kommune samler inn medlemsavgiften for kirken.

29. Har høringsinstansen andre synspunkter på menighetsrådets og prostifellesrådets sammensetning? [Fritekst]

Svar: Nei

09. Bispedømmerådet

30. Hvilken sammensetning av bispedømmerådet bør velges?
[Alternativ 1: Kirkemøtemedlemmer valgt fra bispedømmet (som i dag) / Alternativ 2: Et prostifellesrådsmedlem fra hvert prostifellesråd / Alternativ 3: Kirkemøtemedlemmene valgt fra bispedømmet og et prostifellesrådsmedlem fra hvert prostifellesråd (utvalgets anbefaling)]

Svar: Som nevnt over bør bispedømmerådet være en støtte for biskopens tjeneste og settes sammen av biskopen, hvis biskopen ønsker et slikt råd.

10. Kirkemøtet

31. Bør antall Kirkemøte-medlemmer fra hvert bispedømme fastsettes (vektes) i forhold til medlemstall i bispedømmet? [Ja / Nei / Begrunnelse i fritekst]

Svar: Nei. Representasjonen bør vektlegges i forhold til medlemmenes gudstjeneste fremmøte.

32. Bør ordningen med valg av prest til Kirkemøtet avvikles? [Ja / Nei / Begrunnelse i fritekst]

Svar: Ja. Se under

33. Bør ordningen med valg av lek kirkelig tilsatt til Kirkemøtet avvikles? [Ja / Nei / Begrunnelse i fritekst]

Svar: Ja. Se under

34. Hvis ordningen med valg av prest og/eller lek kirkelig tilsatt avvikles, i hvilken grad bør prester og leke kirkelig tilsatte være valgbar til Kirkemøtet? [De bør være valgbar som folkevalgte, med unntak av ansatte på bispedømmekontorene og i Kirkerådets sekretariat / De bør ikke være valgbar / Annet, spesifiser].

Svar: Det bør være mulig å velge en prest og en lekmann fra hver prosti til Kirkemøtet.

35. Andre merknader til Kirkemøtets sammensetning? [Fritekst]

Svar: Det er mange muligheter når det gjelder valg og sammensetning av Kirkemøtet (KM)

KM skal bestå av 2 leke, en ansatt og en prest fra hvert prosti. Bare leke med fast plass i et menighetsråd er valgbar. Dessuten biskopene og reps fra døvekirke og samiske reps. Dette gir et Kirkemøte med ca 452 deltakere. KM arrangeres kun hvert 3. år.

11. Kirkerådet

36. Hvordan bør Kirkerådet velges hvis det er flere lister i Kirkemøtet?
[Flertallsvalg / Forholdsvalg (listevalg) / Avtalevalg / Avtalevalg hvis gruppene blir enige. Hvis ikke: forholdsvalg / En annen ordning. Forklar i fritekst].

Svar: Vi bør ikke ha listevalg

37. Hvordan bør Kirkerådet sammensettes, hvis ordningen med valg av prest og lek kirkelig tilsatt til Kirkemøtet avvikles?

[1. Av leder, 15 andre folkevalgte medlemmer og preses i Bispemøtet (utvalgets forslag) / 2. Av leder, elleve andre folkevalgte medlemmer og preses i Bispemøtet / 3. På annet hvis; spesifiser]

Svar: At Kirkerådet består av minst 50% med teologisk kompetanse.

38. Hvordan bør Kirkerådet sammensettes, hvis ordningen med valg av prest og lek kirkelig tilsatt ikke avvikes?

[1. Av leder, elleve folkevalgte medlemmer, fire prester, en lek kirkelig tilsatt og preses i Bispemøtet (som i dag) / 2. Av leder, elleve folkevalgte medlemmer, en prest, en lek kirkelig tilsatt og preses i Bispemøtet / 3. På annet hvis; spesifiser]

Svar: Alternativ 3: Av leder, elleve folkevalgte medlemmer, 4 prester, 2 lek kirkelig tilsatte og preses i Bispemøtet

39. Hvilket alternativ for krav til balanse mellom kvinner og menn i Kirkerådet bør anvendes?

[Krav om minst 40 prosent kvinner og menn i Kirkerådet etter valgoppgjøret / Krav om minst 40 prosent kvinner og menn på valglisten]

Svar: Det bør være noen av begge kjønn i Kirkerådet.

Del 4. Relasjon til kommunene og ny prostiinndeling

12. Om relasjon til kommunene

Dersom Kirkemøtet beslutter en ordning med prostifellesråd;

40. Hvilke av de tiltakene som er nevnt nedenfor er viktig for å opprettholde og videreutvikle en god relasjon mellom kirke og kommune? [For hvert alternativ: Svar på en skala fra 1-5, der 5 er veldig viktig, mens 1 er helt uviktig]

- Videreføre en én til én-relasjon mellom kommune og prostifellesrådet i forbindelse med budsjettprosesser og annet samarbeid mellom kirke og kommune, slik det i dag er det mellom kommunene og fellesrådet. **4**
- Skille mellom driftsbudsjett og investeringsbudsjett, slik at kommunene kan være sikre på at investeringer som kommunen gjør kommer kommunen til gode. **4**
- Styrke kirkens rolle som samskapingsaktør for kommunene, ved å skape nye tilbud sammen og samarbeide om eksisterende prosjekt. **3-4**
- Annet; spesifiser i fritekst:

Svar: Hvor mye den enkelte menighet arbeider sammen med kommunene må være opptil den enkelte menighets opplevelse av eget kall, oppdrag og strategi.

13. En ny prostistruktur

41. I hvilken grad mener dere utvalget har pekt på de relevante hensynene som det bør legges vekt på ved fastsetting av nye prostigrenser. Svar på en skala fra 1-5 der 5 er veldig relevant, mens 1 er veldig irrelevant. Er det eventuelt andre hensyn som bør vektlegges? [Fritekst]

42. I hvilken grad oppleves dagens prostigrenser som hensiktsmessige for etablering av prostifellesråd? [Svært hensiktsmessig / Nokså hensiktsmessig / Verken eller / Nokså lite hensiktsmessig / Svært lite hensiktsmessig].

43. Andre synspunkter på prostistrukturen, for eksempel hva som er en egnet størrelse på et nytt arbeidsgiverorgan? [Fritekst]

Svar: Vi bør satse på å utvikle den utøvende kirke, dvs menighetene og ikke skape enda et byråkratisk nivå i kirken.

14. Samisk kirkeliv

44. Bør det velges en egen samisk representant i prostifellesrådet i de prostiene som har minst ett sokn som ligger i forvaltningsområdet for samisk språk? [Ja / Nei / Begrunnelse]
45. Hvordan kan samisk kirkeliv ivaretas i ny kirkelig organisering på lokalt nivå? [Fritekst]
46. Hvordan kan samisk kirkeliv ivaretas i ny kirkelig organisering med folkevalgt organ på prostinivå? [Fritekst]
47. Hvordan kan samisk kirkeliv ivaretas i en ny kirkelig organisering på nasjonalt nivå? [Fritekst]

Svar: Dette ønsker vi å overlate til samene selv og Samisk kirkeråd å svare på.

15. Andre innspill eller synspunkter

48. Dersom dere har andre innspill eller synspunkter til rapporten eller saken om kirkelig organisering kan de skrives her [Fritekst]

Svar: Vi ønsker at Demokratimodellen, som er den mest utprøvde av de fremlagte modellene til kirkelig organisering, vedtas. I og med at 136 menigheter/fellesråd har brukt denne modellen fra 1/1-97, altså i 24 år med unntak at de ikke har ansatt prestene, vet vi hvordan denne fungerer, og at den fungerer. Se vedlagt undersøkelse blant disse.